

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Bimbó Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek, dr. Lékó László (**felperes címe.**) és dr. Farkasné dr. Boleraczki Eszter (**alperesi képviselő címe.**) ügyvédek által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperessel szemben, kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi 56.M.458/2017/64. számú ítélete ellen, a felperes 71. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000.000 (tízmillió) forint elsőfokú, és 1.000.000 (egymillió) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak 2.500.000 forint (kétfmillió-ötszázezer) fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes szerződéses kapcsolatban állt a franciaországi illetőségű ... céggel, mely a ... áruházakba telepített klíma berendezések gyártója is volt. A felperes fő tevékenységét képezte a magyarországi ... áruházak állapotfelmérését követően a klíma berendezések felszerelése és karbantartása. Az alperes a 2010. július 1-jén létrejött felperesi gazdasági társaságban műszaki igazgatói munkakört látott el. Az alperes a társaság legfőbb üzleti partnere, a ... vonatkozásában a szállítási keretszerződés, valamint az eszközök karbantartásával kapcsolatos szerződések részleteinek, műszaki paramétereinek kidolgozásában részt vett. A ...-vel kapcsolatos szerződéseket 2011. év elejéig a vezérigazgató, **P.B.**, az ő halálát követően pedig **P.B.** látta el aláírásával. A felperesi gazdasági társaság vezérigazgatójaként, **P.B.**, 2011. október 3-ától, cégvezetőjeként, a testvére **Lné. P.L.G.** 2011. október 27-től került bejegyzésre.
- [2] A ... és a felperes 2011. április 28-án kötött szállítási keretszerződést. Az alperes 2011. nyarán bizalomvesztést érzékelt az új vezérigazgatóval szemben, amely egy idő után arra készítette, hogy gondolkodjon a munkaviszony fenntartásáról, magyarországi életét fel kívánta számolni, Finnországban ingatlant vásárolt. Az alperes a finnországi újrakezdése kapcsán a ... franciaországi gazdasági társaság partnerséget indítványozott. Az alperes és a ... képviselői 2011. szeptember 30-án üzleti megbeszélést tartottak, melyet követően üzleti terv készült az újonnan létesítendő gazdasági társaság vonatkozásában. Az üzleti terv részletesen tartalmazta azon potenciális, egyébként abban a pillanatban még a felperesi gazdasági társaság munkavállalóinak névsorát, akikkel az üzleti terv és

az ilyen módon létrejövő gazdasági társaság szakmai hozzáértéssel bíró munkavállalóiként számolt. Az üzleti terv már tartalmazta a gazdasági társaság a - ... Kft. - cégnevét, a létrejövő gazdasági társaság alaptőkéjét, annak potenciális felosztását.

- [3] A felek között a munkaviszony 2011. október 28-án került közös megegyezéssel került megszüntetésre. **Lné. P.L.** és a férje **L.Z.** között 2011. novemberében vitára került sor, melynek az volt a kiváltója, hogy **Lné. P.L.G.** a férje táskájában megtalálta a ... Kft. névvel, logójával, abban szerepet vállalni kívánó alperes, valamint a többi munkavállaló, illetve a saját házastársának, **L.Z.**-nak a nevét és a szerepvállalását tartalmazó iratot. **Lné. P.L.G.** akként döntött, hogy testvérét - a felperesi gazdasági társaság vezérigazgatóját - **P.B.** a történetekben nem avatja be és a közöttük lezajlott vita részleteit számára nem árulta el, ennek következtében nem tájékoztatta őt a ... Kft. létrehozási szándékáról.
- [4] A ... Kft, amelynek ügyvezetője az alperes volt, 2011. november 28-án jött létre. A ... franciaországi társaság 2011. december 1. napján a felperesi gazdasági társasággal a szerződést felmondta. Ezt követően a ... 2012. január 11-i dátummal a felperessel kötött szállítási keretszerződést felmondta. A felperesi törvényes képviselő az alperes esetleges tevőleges magatartására utaló tények, ismeretek megszerzése érdekében további lépéseket nem tett, célirányosan nem kezdett vizsgálgódn. A felperesi gazdasági társaság a későbbiekben értesült arról, hogy az alperes által vezetett ... Kft. először a ... társasággal, majd a ...-vel kötött szerződést.
- [5] A felperes üzleti tevékenysége során 2012. februárjától kezdve, több alkalommal tapasztalta, hogy a ... Kft. dolgozói a felperesi gazdasági társaság formaruhájában vagy ahhoz hasonló munkaruhában, mintegy a felperesi gazdasági társaság jogfolytonos utódjaként magukat feltüntetve végeztek munkát a korábbi felperesi üzleti partnereknél. Ez vezérelte a felperest arra, hogy 2013. június 19-én egy hírlevelet bocsátott ki, melyben tájékoztatta az üzleti partnereit arról, hogy a ... Kft. nem a felperesi gazdasági társaság üzleti partnere, illetve nem jogutódja, nem áll fenn jogfolytonosság a két gazdasági társaság kapcsán. A gazdasági társaságok egymástól függetlenek, arra hívta fel az üzleti partnerek figyelmét, hogy a két gazdasági szereplőt ne tévesszék össze.
- [6] Az alperes által vezetett gazdasági társaság ezen hírlevél tartalmát személyiségi jogát sértőnek ítélte, ezért a Fővárosi Törvényszéken keresetet terjesztett elő a felperessel szemben, kártérítés megfizetése iránt üzleti hírnév megsértése miatt. A Fővárosi Törvényszék a 69.P.20.049/2014/26. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, melyet a Fővárosi ítéltábla a 2016. szeptember 14-én kelt másodfokú határozatával a 7. Pf.20.734/2016/4. szám alatt helyben hagyott. Az ítélet indokolásából a felperes számára az tűnt ki, hogy az alperes által vezetett gazdasági társaság és a ... Társaság, illetve a ... között létrejött szerződés megkötése során valamely alperesi tevőleges magatartásra is sor kerülhetett. **L.Z.** 2017. január 18-án bocsátotta a felperesi törvényes képviselő birtokába azokat a 2011. októberében keletkezett dokumentumokat - ezen belül is az általa, valamint alperes és **Sz.M.** által készített üzleti tervet - amely már a ... Kft. szerepét és körvonalazódó terveit vázolta. A felperes 2012. júliusáig értesült róla, hogy a munkavállalóinak 50 %-a közvetlenül, vagy beiktatott állomások, más munkáltatóknál történő munkavégzést követően az alperes által vezetett gazdasági társaságnál létesítettek munkaviszonyt. Ezen körülmények együttesen arra vezették a felperest, hogy a 2016. szeptember 14-én hozott ítéltáblai másodfokú ítélet kézbesítését követően 2017. február 14-én kártérítés megfizetése iránt nyújtson be keresetlevelet az alperessel szemben.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [7] A felperes elsődlegesen a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) 192/A.§ (1) bekezdése és a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég Ptk.) 318.§, 339.§, 355.§ alapján a vezetői tevékenységével kapcsolatos kötelezettségei megszegésével szándékosan okozott kár címén 1.682.535.199 forint kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest, késedelmi kamat, illetve perköltség iránti igényt is előterjesztett. Másodlagosan a rég Mt. 192/A.§ (1) bekezdése, a rég Ptk. 318.§, 355.§ és 359.§ szerinti ugyancsak vezetői tevékenységével kapcsolatos kötelezettségei megszegésével szándékosan okozott kár miatt, ugyanazon kártételt érvényesítette. Harmadlagosan szándékos károkozó magatartás címén a rég Mt. 166.§ (1) bekezdés és 168.§ alapján szintén ugyanezen kár megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Negyedlegesen a rég Mt. 166.§ (1) bekezdés, 168.§ és ennek megfelelően alkalmazandó rég Ptk. 318.§, 339.§, 355.§ és 359.§ alapján szándékosan okozott kár miatti fenti összegű általános kártérítés címén való megfizetését kérte. Ötödlegesen a rég Mt. 192/A.§ (1) bekezdése, a rég Ptk. 318.§, 339.§, 355.§ és 359.§ szerinti vezetői tevékenységével kapcsolatos kötelezettségei megszegésével szándékosan okozott fenti összegű kár 2014. február 14. -2019. június 30. közötti időszakban bekövetkezett elmaradt haszon, mint tőke és annak késedelmi kamatai megfizetését kérte. Hatodlagosan a rég Mt. 192/A.§ (1) bekezdése és a rég Ptk. 318.§, 339.§ 355.§ és 359.§ alapján vezetői tevékenységével kapcsolatos kötelezettségei megszegésével szándékosan okozott kár miatt összesen a fenti összeg általános kártérítés és annak késedelmi kamatai megfizetését kérte. Hetedlegesen a rég Mt. 166.§ (1) bekezdése és 168.§ alapján az alperesi munkavállalói magatartásban szándékos károkozás címén szintén a fenti összeg, de elmaradt haszonként való megfizetését kérte. Nyolcadlagosan a rég Mt. 166.§ (1) bekezdés, 168.§ alapján és a rég Ptk. 318.§, 339. §, 355.§ és 359.§ alapján vezetői tevékenységével kapcsolatos kötelezettség megszegésével szándékosan okozott kár címén a fenti összeg általános kártérítés, kamat és perköltség megfizetését kérte. A felperes a fentiekben túl kereseti kérelmet terjesztett elő felmerült költségként 45.602.199 forint, valamint 18.000.000 forint nemvagyoni kártérítés megfizetése iránt.
- [8] A felperes keresetének indokául előadta, hogy az alperes - aki álláspontja szerint vezető állású volt - a munkaviszonya alatt birtokába jutott üzleti titkot jogellenesen felhasználta, ezáltal a munkaviszonyának fennállása alatt kötelezettségét megsértette. A birtokába jutott üzleti titkokat felhasználta annak vonatkozásában, hogy az alperes által vezetett gazdasági társaság üzleti tervébe foglalta azokat. Mindezekben túl a felperes által a ...-szal, a ...-val, valamint egyéb partnereivel kötött szerződések részletes adatait megismerte és felhasználta. Az üzleti titok jogellenes felhasználása, annak jogellenes átadása legkorábban a ... Kft. megalapításakor történő átadásával jött létre. Az átadott titkok jogellenes felhasználása pedig legkésőbb, a két partnerrel történő szerződések megkötésekor valósult meg.
- [9] Az üzleti titok megsértése abban is megnyilvánult, hogy a felperes munkavállalóit átcsábította az alperes az általa vezetett gazdasági társaságba. Az alperes már a munkaviszonya megszűnését megelőzően megkezdte a felperesi munkavállalók meggyőzését, amely aztán 2012. júliusáig realizálódott. A felperes álláspontja szerint a keresete nem évült el, figyelemmel arra, hogy egészen 2016. novemberéig nyugodott, mivel a 2017. januárjában **L.Z.** részéről továbbított levél volt az első konkrét információ és egyéb bizonyíték arra, hogy az alperes a felperes üzleti titkaival visszaélt, azt jogosulatlanul felhasználta. Ezen körülmények miatt nem tudott a felperes az alperessel szemben megfelelő határidőben sem kártérítési, sem büntető eljárást kezdeményezni, azaz az igényét a rég Mt. 11.§ (3) bekezdése alapján menthető okból nem tudta érvényesíteni. Hivatkozott arra, hogy az alperes egységes, hosszan elnyújtott, több, egyes cselekményből álló károkozó magatartást fejtett ki.

A felperes a kár bekövetkeztét 2012. áprilisára tette, mely a 2012. február 1-jén a ...-szal kötött új szerződés és a 2012. február 10-én a ...-val kötött új szerződést követően, leghamarabb ezen hónapban realizálódott. Előadta, hogy a károsodás folyamatos, ezért a 2017. február 14-én benyújtott keresetlevél ezen folyamatos magatartásra tekintettel lehetővé tette a kárigény érvényesítését.

- [10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy vezető állású munkavállalónak minősült volna, és egyúttal hivatkozott a követelések elévülésére. Megítélése szerint az elévülés semmilyen vonatkozásban nem nyugodott és nem nyugodhatott. A felperes által állított magatartása kapcsán a kereset indításnak 2015-ig lett volna helye, a 2017. február 14-i perindítás pedig elkészt. Sételmezte, hogy a felperes konkrét károkozó magatartást nem jelölt meg sem a keresetlevelében, sem pedig azt követően, illetve nem bizonyította a vezető állású munkavállalói minősítését sem.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [11] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kereset megalapozatlan, ezért azt elutasította, valamint kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesi képviselők számára egyetemlegesen 42.283.844 forint perköltséget.
- [12] A bíróság az elévülés vonatkozásában rögzítette, hogy az igényérvényesítés ideje a régi és az új Mt-ben is egyaránt három év, mely alól felmentés nem adható. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az elévülés nyugvásának vonatkozásában előadott felperesi álláspont nem megalapozott, figyelemmel arra, hogy az elévülési időn belül igényérvényesítéshez szükséges információk vonatkozásában nem kell az összes információnak a rendelkezésre állni az igény érvényesítéséhez, annak hiánya, vagy részbeni hiánya nem vezethet az elévülés nyugására. Elegendő a jelentős tény, körülmény ismerete és egyszersmind szükséges a haladéktalan, jelentősebb késlekedés nélküli igényérvényesítés, melyet a felperesi gazdasági társaság elmulasztott. Így a bíróság megítélése szerint a felperesi követelések egyrészt elévültek, másrészt pedig a felmerült költség és a nemvagyonai kár vonatkozásában oly módon alaptalanok, hogy arra a felperes részletes tényelőadást sem tett, a rá háruló bizonyítási kötelezettségének pedig a bíróság felhívása ellenére nem tett eleget.
- [13] A bíróság megállapította, hogy miután csak az alperesi munkaviszony megszűnése után állapítható meg a kár bekövetkezte, ezért adhéziós munkaügyi per fennállásáról sem lehet beszélni. A munkaügyi bíróságnak pedig a felperes munkaviszony megszűnését - 2011. október 28-át - követően az el nem évült követelések esetén sem volt hatásköre a kártérítési felelősség alapjául szolgáló magatartások vizsgálatára, melyre pedig a polgári jog szabályai szerinti kártérítési szabályok az irányadóak.
- [14] Annak vizsgálata során, hogy a felperes vezető állású munkavállalónak minősül-e, az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a szerződések megkötése a felperesi gazdasági társaság törvényes képviselőinek feladatát képezte. Tény az, hogy az alperes a műszaki tartalom teljeskörű ismerőjének tényszerű közreműködése igazolható, de ez nem elégséges annak megállapítására, hogy az alperes ténylegesen vezető állású munkavállaló volt. A fentieken túl a régi Mt. szabályai szerint a vezető állású minőséget a munkaviszony létesítésekor a munkaszerződésben kellett feltüntetni, mely nem történt meg.
- [15] A szándékos károkozás kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes által 2012. áprilisban megjelölt kár bekövetkeztének kezdő időpontja az alperes munkaviszonyának

megszüntetését követő időre esik. Ahhoz, hogy a felperes kártérítési igényét a munkaügyi perben a régi Mt. szabályaira alapítva érvényesítse, kötelező tartalmi elem lett volna, hogy a kár az alperes munkaviszonyának fennállta alatt be is következzen. Az alperes által megkezdett előkészületek károkozó magatartás vonatkozásában a felperes által egységes cselekménysorozatnak minősítve sem szolgált elégséges alapul arra, hogy a felperes igényérvényesítését lehetővé tegye. A munkaviszony megszűnését jelentő dátumtól - 2011. október 28. - 2012. február 1-jéig és 2012. február 10-ig a ...-szal és a ...-vel kötött szerződésig mindössze felperesi következtetés és bizonytalan kijelentés állapítható meg, amelyek még egységes cselekménysorban való folyamatos alperesi szándékos károkozó magatartásának sem voltak tekinthetőek.

- [16] A bíróság megítélése szerint ezen túlmenően pedig nem az üzleti terv következményeképp jöttek létre a szerződések. Így megfelelő adatok és bizonyíték hiányában arra sem vonható le következtetés, hogy a két korábbi felperesi üzleti partnerrel kötött szerződés az üzleti terv eredményeként született volna. Ugyanis nem állapítható meg, hogy az üzleti terv következtében került-e sor az alperes által létrehozott gazdasági társaság és a ... cég, valamint a ...-vel történő szerződés megkötésére. Ennek alapján a régi Mt. szerint, és az alperesi munkaviszony idejére eső károkozó magatartás és esemény nem állapítható meg. A fenti okfejtés irányadó 2012-ben történt nemvagyoni kár vonatkozásában is. Nem állapítható meg tehát zárt logikai láncolat a 2011. októberi üzleti terv és a felperes által 2012. évre állított költségek és nemvagyoni kár bekövetkezte között. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes sem a felmerült költség, sem a nemvagyoni kár vonatkozásában részletes tényelődást nem tudott tenni, így a kár bekövetkeztét és annak az alperes tevőleges és szándékos károkozó magatartását nem tudta megjelölni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint elévülési időn belüli igényérvényesítés esetén a fenti két tétel vonatkozásában a követelés már csak ezen okból sem lehetne alapos.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [17] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, közbenső ítélettel a jogalap megállapítását, az összecszerűség vonatkozásában pedig az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra, és az alperes perköltségben való marasztalását. Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.
- [18] Az elévülés vonatkozásában hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság kiindulási alapja és érvelése téves volt. Előadta, hogy **Lné. P.L.G.** 2011. október 27-én cégvezetőként került a cég nyilvántartásra bejegyzésre. **Lné. P.L.G.** 2011. novemberében tudomást szerzett arról, hogy férje, **L.Z.** és az alperes egy közös üzleti vállalkozás megindítását tervezi. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy **Lné. P.L.G.** vezető tisztségviselő, figyelemmel arra, hogy a Gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (rég. Gt.) 32.§-a, illetve a Ptk.3:116.§-a alapján sem minősül vezető tisztségviselőnek. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta megjelölni azt a jogszabályi rendelkezést, amely alátámasztotta volna, hogy **Lné. P.L. G.** tájékoztatási kötelezettsége állt volna fenn a tudomására jutott információk vonatkozásában. A fentiekre tekintettel **Lné. P.L.G.** 2011-es - konkrétumok nélküli - tudomásszerzése az alperesi üzleti tervről teljességgel irreleváns. Ezen indokok figyelembevételével pedig nem történt olyan mulasztás, amely az elévülés nyugvását akadályozta volna.
- [19] Hivatkozott arra, hogy jelen ügyben a felperes - **L.Z.** által megküldött leveléig - nem rendelkezett elegendő információval a keresetindítás vonatkozásában. Előadta, hogy a felperes törvényes

képviselője több ügyvéddel is felvette a kapcsolatot annak érdekében, hogy jogi véleményt kérjen arról, hogy lehet-e és ha igen, ki ellen peres eljárást kezdeményezni. Állította, hogy számára az üzleti terv megismeréséig, önhibáján kívül nem álltak rendelkezésre az igényérvényesítéshez szükséges információk. A felperesi kár pedig a szerződéses bevételek elmaradásában jelentkezett, melyek azért maradtak el, mert az üzleti partnerek az alperes cégével kötöttek szerződést és erre tekintettel felmondták a felperessel fennálló szerződéseket. Amint a felperes számára az üzleti terv ismertté vált, a társaság késlekedés nélkül, 2017. február 14-én keresetet nyújtott be az elsőfokú bírósághoz az igényei érvényesítése céljából, így az elévülés nem következett be.

[20] A felperes az alperes jogellenes károkozó magatartását a következőkben jelölte meg:

- Legfőbb beszállítója a ... Társasággal történő szerződés bontásának előidézése, új üzleti partnerrel történő szerződéskötéssel kecsegtetés az üzleti titkok felhasználásával, és a ...-nak történő engedély nélküli kiadásával.
- Legfőbb megrendelője a, a ... éttermeket üzemeltető ... Kft-nek, a ... áruházakat üzemeltető ... Kft-nek, valamint a ... Kft-nek a társasággal való szerződésbontásának előidézése, amely szintén üzleti titkok jogellenes felhasználásával tudott az alperes elérni.
- A munkavállalók több mint 50 %-ának elcsábítása az alperes számára értékes munkavállalók kiválasztása körében is felhasználta az alperes a társaság üzleti titkait.
- Az alperes az üzleti titkokat az újonnan alapított alperesi gazdasági társaság részére kiadta.

[21] Hivatkozott arra, hogy az alperes károkozó magatartása abban nyilvánul meg, hogy a ... 2011. december 1-jén felmonda a felperessel közel két évtizede fennálló üzleti kapcsolatot, majd ezt követően az alperes újonnan létrejövő gazdasági társaságával kötött kizárólagos forgalmazási szerződést.

[22] Az alperes károkozó magatartása abban állt, hogy munkavállalói kötelességeit megszegve, a felperesi társaság rendkívül érzékeny üzleti titkait jogellenesen felhasználva elősegítette, hogy a szerződéses partnerek a társasággal való fennálló szerződéseket felmondják, és az alperes gazdasági társaságával szerződjenek. E magatartását az alperes még munkaviszonyának megszüntetése előtt üzleti tervének kidolgozása alatt megkezdte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ebben a körben elmulasztotta felderíteni a tényállást és a bizonyítási indítványait indokolás nélkül mellőzte. A hivatkozott partnerekkel kötött szerződések azonosságának vagy nagy mértékű hasonlóságának bizonyítása érdekében a felperes indítványozta a fenti üzleti partnerek képviselőinek tanúkénti meghallgatását.

[23]Érvelte, hogy az elsőfokú bíróság a munkavállalók alperes általi átcsábításával különösebben nem foglalkozott az ítéletben, abból nem derült ki, hogy ezt jogellenes károkozó magatartásnak tekintette-e vagy sem, és hogy az ezen tevékenységgel kapcsolatos kártérítési igényt milyen alapon utasította el.

[24] Hivatkozott arra, hogy az alperes a károkozó magatartásának valamennyi komponensét a munkaviszony fennállása alatt, legkésőbb az üzleti terv elkészítésétől kezdődően folyamatosan tanúsította.

[25]Érvelte, hogy az elsőfokú bíróság semmilyen megállapítást nem tett a felperest ért károk körében, illetve tény-, és iratellenesen állapította meg, hogy a társaságot ért nemvagyoni kár, illetőleg a ... szerződésre tekintettel végrehajtott eszközbeszerzések körében nem tett a felperes részletes

tényállítást. Ebben a körben az elsőfokú bíróság elmulasztotta felderíteni a tényállást annak ellenére, hogy a felperes felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy a kártérítési felelősség kérdésében való közbenső ítélet meghozatalát követően szakértői bizonyításra lesz szükség a károk pontos mértékének megállapításához. Előadta, hogy a felperest ért nem vagyoni károkra nézve részletes tényelőadást terjesztett elő több alkalommal is.

- [26] A felperes nem értett egyet az elsőfokú bíróság arra irányuló megállapításaival, hogy jelen perre nem a munkajog szabályait kellene alkalmazni. A munkaviszonyból eredő titoktartási kötelezettség a munkaviszony megszűnése után is fennmarad, vagyis annak megsértése a munkaviszony megszűnése után is elkövethető. Előadta, hogy jelen esetben a károkozó magatartás és a kár bekövetkezte időben elkülönül. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett megállapítást, hogy a régi vagy az új Mt. (2012. évi I. tv.) szabályai az alkalmazandók a jelen jogesetre. Mindezentül előadta, hogy az elsőfokú bíróság olyan tényállási elemet követelt meg, amelyet az alkalmazandó jogszabályok egyike sem tartalmaz, ami a jogszabályok helytelen alkalmazásának, értelmezésének rendkívül súlyos esete. Helytelen ugyanis az elsőfokú bíróság azon álláspontja, miszerint szándékos károkozó magatartásának az alperesi munkaviszony fennállta alatt kellett megvalósulnia.
- [27] Fenntartotta azon álláspontját, hogy az alperes vezető állásúnak minősült, figyelemmel arra, hogy az utasítási joga, az egyes projektek műszaki és üzleti tartalmának meghatározása, aláírási joga - igaz, nem önálló, de mégis láthatóan fennálló - munkakörének megnevezése (műszaki igazgató) alátámasztják a vezető munkavállalói státusz fennállását. Ebből következően pedig a régi Mt. 192/A. §-a alapján teljes mértékben köteles a kártérítés megfizetésére.
- [28] A felperes a hatályon kívül helyezés körében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az általa felkínált bizonyítékokat valódi indokolás nélkül mellőzte, ezzel megszegte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 221.§ (1) bekezdését, amely már önmagában megalapozza a Pp. 252.§ (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezést.
- [29] A felperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte, miszerint az alperes perelhúzó magatartást tanúsított. Előadta, hogy az alperes négy tárgyaláson tett nyilatkozatot és válaszolt a kérdésekre, de ezek közül a felperes képviselője kizárólag az utolsó, 2019. március 27-i alkalommal tudott mindösszesen 12 kérdést feltenni. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság az alperes eljárásával kapcsolatban jogellenesen nem alkalmazta a régi Pp. 8.§ (3) bekezdésében foglalt mérlegelést nem engedő - pénzbírság kiszabásáról szóló - rendelkezést akkor, amikor az alperes az okirati tényekkel, és **L.Z.** tanúvallomásával ellentétesen állította azt, hogy 2011. október 18-án **L.Z.** küldte el az üzleti tervet az alperes lakásából. Az elsőfokú bíróság az alperes szavahihetőségét pedig nem vonta kétségbe.
- [30] Megítélése szerint az elsőfokú eljárás során szakértői bizonyításra lett volna szükség, ezen indítványt a bíróság elutasította, és azt nem indokolta meg. Mindezen túl nem derült ki, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás egyes, konkrét elemeit milyen bizonyítékok vagy milyen következtetések alapján állapította meg, holott a régi Pp. 221.§ (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az ítéleti tényállást megalapozó bizonyítékokat az ítéletben konkrétan meg kell jelölni, nem pedig csak általánosan utalni kell rájuk.
- [31] Sérelmezte, hogy az ítélet egyes kereseti kérelmeinek elutasításáról az elsőfokú bíróság csupán egy általános indokolást adott, amelyből egyáltalán nem derült ki, hogy az mely kereseti kérelmekre vonatkozik, illetve, hogy az egyes kereseti kérelmeket milyen alapon utasított el a bíróság. Előadta,

hogyan az elsőfokú bíróság a régi Pp. 213.§ (1) bekezdése alapján köteles lett volna az ítéletében valamennyi kereseti kérelemre vonatkozóan döntést hozni és azt megindokolni, melynek nem tett eleget.

- [32] A perköltség vonatkozásában előadta, hogy azt rendkívül magas, eltúlzott összegben állapította meg az elsőfokú bíróság. A perköltség megállapítása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a félnek hány jogi képviselője volt az eljárás során, mert az elvégzendő munka és a vele járó felelősség összességében ugyanannyi marad akkor is, ha akár egymás után, akár pedig párhuzamosan, illetve egymás között felosztva több személy végzi a képviselést. Hivatkozott arra, hogy az alperes az eljárás során végig passzívan viselkedett, a képviselében összeállított beadványok terjedelme a perértékhez mérten nem igazolja a magas ügyvédi költséget. Egyedüli tényezőként a megtartott tárgyalások számát jelölte meg, azonban a per elhúzódásához jelentős mértékben hozzájárult az alperes rosszhiszemű perelhúzó magatartása. A fentiekre tekintettel kérte, hogy amennyiben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet nem helyezi hatályon kívül, akkor a perköltségre vonatkozó döntését változtassa meg és az előadottaknak megfelelően legfeljebb a megítélt összeg 10 %-ában állapítsa meg.
- [33] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes jogi indokai alapján. Az elévülés körében hivatkozott arra, hogy a felperesnél a cégvezető feladatköre egyértelműen nem került meghatározásra. Előadta, hogy a felperes összemosza a társasági törvény vezető tisztségviselő és a Munka törvénykönyv vezető állású munkavállaló, illetve az egyéb vezető beosztású irányítást gyakorló munkavállalók fogalmát. Mindhárom kategóriába tartozó munkavállaló kötelezettségei közé tartozik az Mt. 52.§ (1) bekezdés d) pontjában megjelölt „bizalomnak megfelelő magatartás”. Ezt a felelősséget a társaság törvényes képviselőjének minősülő cégvezető esetében pedig, a már hivatkozott Gt. 32.§ (1) bekezdése a „cég érdekeinek elsődlegességével kapcsolatos” rendelkezése megalapozza. **Lné. P.L.** cégvezető az alperes károkozó magatartásával kapcsolatos gyanúját a házastársa 2011. július 23-i keltű figyelemfelhívó levelének kézhezvételét követően, a novemberi konkurens cég alapítási terveiről történt tudomásszerzést csak megerősíthette. Mindezekről azonban a vezető tisztségviselő testvérének, **P.B.** mintegy öt évig említést egyáltalán nem tett, és ő maga sem tett lépéseket a felelősség kiderítése körében. A cég törvényes képviselőjének, a cégvezetőnek a magatartása az elévülés nyugvása szempontjából menthető körülménynek nyilvánvalóan nem tekinthető, még akkor sem, ha az elhallgatásnak családi okai voltak.
- [34] Az elévülés kezdetét jelentő felperesi tudomásszerzés fogalma egy társaság esetében csupán a kontextus és a logikai kapcsolatok helyes figyelembevételével értelmezhető. Ezen időpont megállapításánál jelentőséggel bír az, hogy a felperesi ügyvezető 2011 - 2012. évben elismerten tudomással bírt arról, hogy a ... cég, majd a ... Zrt. az alperes által alapított társasággal lépett gazdasági kapcsolatba, sőt a felperes az alperesi társasággal egy időre közvetlen szerződéses kapcsolatba is került az alkatrészellátás kapcsán. Ennek következtében már nem bír jogi relevanciával az, hogy csak 2017. január 18-án jutott a felperesi vezető tisztségviselő birtokába az üzleti terv. Ennek következtében nem kellett lefolytatni bizonyítást, annak vonatkozásában, hogy ki készítette azt, mire volt alkalmas és egyáltalán elért-e a címzetthez.
- [35] A munkaerő mozgással kapcsolatban előadta, hogy annak lehetséges módja az is, hogy a munkavállalók egy jobb perspektíva reményében választják meg az új munkáltatójukat. Hivatkozott arra, hogy nem jelent üzleti titoksértést annak a tudásnak és ismeretnek a felhasználása, amelyet a munkavállaló a munkaviszonya fennállása alatt szerzett. Előadta, hogy az elsőfokú eljárás

szabálytalanságával kapcsolatos kifogások alaptalanok, hiszen a felperesnek bármikor lehetősége lett volna kifejezésre juttatni az eljárás során, de ő ezt csak a fellebbezésében tette meg. Az alperes, amikor a bíróság személyes megjelenésre kötelezte, a tárgyalásokon megjelent.

- [36] A perköltség vonatkozásában előadta, hogy a pertárgyértéke alapján, valamint a hosszadalmas bizonyítási eljárás kapcsán az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően döntött a perköltség vonatkozásában.

A másodfokú bíróság döntésének jogi indokai

- [37] A fellebbezés nem alapos.
- [38] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megállapította, a bizonyítási eljárást lefolytatta, az érdemi döntése is helytálló, azonban az ítélet indokolásával teljeskörűen nem értett egyet. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [39] A jelen ügyben elsődlegesen arról kellett döntenie a bíróságnak, hogy a régi Mt. vagy az új Mt. alapján bírálja el a felperes keresetét, melynek eldöntése során annak volt jelentősége, hogy mikor következett be a kár. A felperes az utolsó keresetmódosítása, - amelyet 2020. február 12-én nyújtott be - a 3.3. pontjában, az okozott kár bekövetkeztének időpontja tekintetében elsődlegesen 2012. áprilist határozta meg, illetve másodlagosan arra hivatkozott, hogy a kártérítést folyamatosan követte el az alperes melyet már a munkaviszonya fennállásának idején elkezdett.
- [40] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről és törvénymódosításokról szóló 2012. évi LXXXVI. törvény 10. §-a kimondja, hogy a kártérítési felelősségre a károkozó magatartás (esemény), ha ennek időpontja nem állapítható meg, a kár bekövetkezésének időpontjában hatályos rendelkezések az irányadók. Figyelemmel arra, hogy a felperes előadása szerint a kár 2012. áprilisában, illetőleg azt megelőzően az alperes jogviszonya alatt folyamatosan következett be, így a jelen per elbírálása szempontjából a régi Mt-t, azaz az 1992. évi XXII. törvényt kell alkalmazni. Ezen álláspontot támasztja alá a Kúria által kiadott EBD.2014.M.2. számú határozat, miszerint a 2012.májusában okozott kár tekintetében a kártérítési felelősségre az 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) rendelkezései az irányadók.
- [41] A régi Mt. 166. § (1) bekezdése kimondja, hogy a munkavállaló a munkaviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. (2) A munkavállaló vétkességét, a kár bekövetkeztét, illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.
- [42] A régi Mt. 168.§-a szerint szándékos károkozás esetén a munkavállaló a teljes kárt köteles megtéríteni.
- [43] A régi Mt. 11.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a munkaviszonnyal kapcsolatos igény három év alatt évül el. A (2) bekezdés értelmében az igény elévülése az esedékessé válástól kezdődik. A (3) bekezdés szerint, ha a jogosult igényét menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított hat hónapon belül ezt akkor is megteheti, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból hat hónapból kevesebb van hátra.
- [44] A jelen perben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a felperes kereseti kérelmei elévültek-e.

- [45] A felperes a 2020. február 11-én kelt beadványában valamennyi kereseti kérelme vonatkozásában a kár bekövetkezésének időpontját 2012. áprilisában, illetve folytatólagosan határozta meg, azaz nem tett különbséget az elsődleges, másodlagos, harmadlagos, negyedleges, ötödleges, hatodlagos, hetedleges, illetve nyolcadlagos kereseti kérelmek, a felmerült költség, és a nemvagyoni kártérítés tekintetében, hogy azok vonatkozásában a kár esedékessége más időpontban következett be. A fentiek alapján, a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy valamennyi kereseti kérelem esetében a 2012. áprilisában meghatározott időpont, illetve a „folyamatosan” fennálló kártérítés az vonatkozásában elévülés nyugvása bekövetkezett-e.
- [46] Az irányadó bírói gyakorlat szerint az elévülés nyugvása bekövetkezik és mindaddig fennáll, ameddig a károsult nem szerez teljeskörűen tudomást azokról a tényekről, amelyek ismerete nélkül az igényét nem érvényesítheti (EBH.2009.1981.).
- [47] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a károsodása folyamatos. A jelen ügyben irányadó jogszabályi rendelkezések, illetve bírósági gyakorlat szerint a felperesnek pontosan meg kell határoznia a kár bekövetkeztének időpontját. A károsodás folyamatosan akkor következhet be, ha a munkavállaló kötelezettségszegése folyamatos volt. A jelen esetben azonban ez nem volt megállapítható figyelemmel arra, hogy a munkavállaló munkaviszonya 2011. október 28-án megszűnt. A felperes azonban ezen előadása kapcsán többszöri bírói felhívás ellenére sem tudta megjelölni a kár bekövetkeztének pontos időpontját. Ennek következtében nem is lehet megállapítani, hogy a károsodás folyamatosan következett be. A felperes vagylagosan meghatározta 2012. április hónapot, de pontos időpontot itt sem jelölt meg. Kizárólag arra hivatkozott, hogy a ... 2012. január 11. napján mondta fel a klíma keretszerződést, valamint 2012. január 19. napján jelezte, hogy a javítási, karbantartási szolgáltatásokra vonatkozóan nem küld további megrendelést. A ... felé kiállított számlák 2012. februártól kezdődően 60 napos fizetési határidőt tartalmaztak, így 2012. áprilistól kezdődően esett el a bevételtől és annak részét képező haszontól. A fentiek alapján megállapítható, hogy a kár esedékessége, azaz a kár bekövetkezésének időpontja 2012. április, ezért ezen időponttól kellett vizsgálni az elévülést, illetve az elévülés nyugvását.
- [48] A felek egyezően adták, illetve a 69.P.20.049/2014. számú ügyben becsatolásra került a cégekivonata, mely szerint a képviseletre jogosult adatai között a 13/4. pontban megjelölésre került **Lné. P.L.G.**, mely szerint a képviselet módja önálló, a képviseletre jogosult tisztsége cégvezető, a jogviszony kezdete 2011. október 1. A cégekivonatból kitűnik, hogy törvényes képviselő vonatkozásában a képviselet módja önálló, képviseletre jogosult tisztsége vezérigazgató, a jogviszony kezdete 2011. október 3.
- [49] A felperes a fellebbezésében is úgy nyilatkozott, hogy **Lné. P.L.G.** 2011. október 27-én cégvezetőként került a cégnyilvántartásba bejegyzésre. Továbbá az sem képezte vita tárgyát, hogy ő 2011. novemberében tudomást szerzett arról, hogy a férje, **L.Z.** és az alperes egy közös üzleti vállalkozás megindítását tervezték. A másodfokú bíróság egyetértett a felperes azon fellebbezési hivatkozásával, hogy a cégvezető valóban nem minősül vezető tisztségviselőnek, így rá nem vonatkozik a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.). 30.§-a. A felperes azonban figyelmen kívül hagyta ugyanezen jogszabály 32. § (1) bekezdését. Ezen jogszabályi rendelkezés kimondja, hogy a cégvezető olyan munkavállaló, aki a vezető tisztségviselők rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését. A cégvezető feladatkörében a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján köteles eljárni. A Kúria a BH.2003.331. számú eseti döntésében kimondta, hogy a cégvezető nem minősül vezető tisztségviselőnek, de a cégvezető cégjegyzési,

képviselési joga nem korlátozható. A fentiek alapján megállapítható, hogy bár **Lné. P.L.** nem volt vezető tisztségviselő, azonban cégvezetőként elsődlegesen a cég érdekeit kellett volna figyelembe vennie. Ebben a körben a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint **Lné. P.L. G.** cégvezetői minőségében kötelezettsége lett volna jelenteni a jelentős tényeket és információkat a felperesi gazdasági társaság törvényes képviselőjének. A felperesi törvényes képviselőt nem zárhatta volna el attól a döntéstől, hogy a rendelkezésre bocsátott információk birtokában hozzon döntést, amelyekhez **Lné. P.L.** 2011. novemberében hozzájutott.

- [50] Ebben a körben kiemelkedő jelentősége van **Lné P.L.** tanúvallomásának, aki a következőket adta elő: „Nagyon fontos esemény és időpont, amikor én 2011. év végén véletlenül megtaláltam a férjem táskájában a ... cég felépítésén a férjem nevét is, és mellette alperes neve nevét is.” (48. számú jegyzőkönyv). A tanú azt is megemlítette, hogy 2011-ben azt észlelte, hogy alperes neverel, **N.K.** kezdve a munkavállalók nagy része elszivárgott. Valamint látszólag minden ok nélkül a legnagyobb beszállító és a legnagyobb partner egyszerre felmondott és elment, érzékelhető volt, hogy ők valamivel nem voltak megelégedve. Arra a következtetésre jutott, hogy ez valamiképpen a testvére személyével volt összefüggésben. A tanú egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy 2012. év elejétől tudott a ... cégről. A következőket adta elő: „... 2012-ben világossá vált, hogy ez a ... nevű cég konkurens, és hogy ebben a volt dolgozóink szerepet vállaltak, akkor egyértelmű, hogy ezt a testvéremnek tudnia, látnia kellett. „ (48. számú jegyzőkönyv).
- [51] A tanú elmondta azt is, hogy tulajdonképpen csak a 2013-ban induló személyiségi jogi per végén, azaz 2016-ban gondoltak arra, hogy érdemes lenne felgöngyölíteni, hogy mi történt 2011., 2012-ben. A tanú vallomása során elismerte, hogy a 2011. év végén történetekről a testvérenek nem számolt be, annak ellenére, hogy valóban a közös gazdasági társaságukkal kapcsolatos lényegi információ volt.
- [52] A fentiek alapján megállapítható, hogy **Lné. P.L.G.** elmulasztotta cégvezetői minőségében tájékoztatni a céget arról, hogy a ... Kft. létrehozásáról már 2011. novemberében tudomása volt. A felperesnek tehát azon hivatkozása, miszerint **Lné. P.L.G.** 2011-es tudomásszerzése az alperes üzleti tervéről irreleváns, nem helytálló. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint **Lné. P.L.** cégvezetői minőségében elmulasztotta közölni a ... Kft.-vel kapcsolatos információkat, a cég vezetésével, annak ellenére, hogy ez kötelezettsége lett volna. Annak nincs jelentősége a jelen körben, hogy teljeskörűen tudomást szerzett-e a létrehozandó cégről, illetve az üzleti adatokról, a jelen ügyben az a mérvadó, hogy tudomása volt arról, hogy konkurens céget kíván létrehozni a férje és az egyik volt munkavállalójuk.
- [53] **L.Z.** ezzel egyezően adta elő, hogy **Lné. P.L.** 2011. novemberében tudomást szerzett az üzleti tervről, és azt nem közölte a társaság vezetésével. A tanú előadása szerint kizárólag 2016. végén kérte meg a felesége arra, hogy azokat a dokumentumokat, amelyek abból az időből rendelkezésére állnak küldje meg **P.B.**, mely 2017. január 18-án megtörtént.
- [54] Az elsőfokú bíróság meghallgatta a felperes törvényes képviselőjét, **P.B.**, aki előadta, hogy az a tény, hogy az alperes gazdasági társaságot hozott létre és ennek mi a neve, illetve a profilja 2012. júniusa előtt kellett, hogy kiderüljön. Ő a ... 2012. februári levelében értesült először a ... Kft.-ről, az alperesről és az Opten céginformációs rendszerben a többi részletet meg tudta volna nézni. A törvényes képviselő számára már 2012-ben feltűnt, hogy a felperesi cégtől távozó munkavállaló a ... Kft.-ben feltűntek.

- [55] **P.B.** azt is elmondta, hogy 2012-ben ismerté vált, hogy a dolgozók, az alperes által vezetett gazdasági társaságba kerültek, de versenytilalmi megállapodással kapcsolatos ellenértéket azért nem kívánt velük szemben érvényesíteni, mivel az összeg jelentéktelen lett volna. Előadta azt is, hogy 2011. január 1-től lett a cég vezetője, de a munkaszerződéseket nem olvasta el, így nem is volt tudomása arról, hogy milyen jogokat lehet érvényesíteni a versenytilalmi megállapodás kapcsán. Úgy nyilatkozott, hogy miután a személyiségi jogi per lezárult, 2016. év végén merült fel benne és a testvérében, hogy keressenek további bizonyítékokat a történetekre.
- [56] A másodfokú bíróság álláspontja szerint **P.B.** előadása is alátámasztja azt, hogy neki, mint vezérigazgatónak és vezető tisztségviselőnek legkésőbb 2012. év elején már tudomása volt arról, hogy a ... Kft. konkurens társaság, több üzleti partnerük megszüntette velük a szerződést, illetve több munkavállalójuk a ... Kft-vel létesített jogviszonyt. **P.B.** viszont vezető tisztségviselő volt, ezért rá vonatkozott a Gt.30. § (2) bekezdése, miszerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal - és ha e törvény kivételt nem tesz -, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Ennek következtében a rendelkezésre álló információk alapján a szükséges lépések megtételére lehetősége lett volna.
- [57] A követelés elévülését támasztja alá a körülmény is, hogy a felperesi társaság 2013. június 19-én hírlevelet küldött az üzleti partnerei számára, miszerint a ... Kft. hasonló tevékenységet végez, mint a felperes. Ehhez képest az alperessel szemben, aki a ... Kft ügyvezetője, az elévülési időn túl 2017. február 14-én terjesztett elő kereseti kérelmet.
- [58] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az elévülési időn belül igényérvényesítéshez szükséges információk mennyisége vonatkozásában nem az összes információnak kell az igényérvényesítő rendelkezésére rendelkezésre állnia, hanem csak azokra, amelyek ismerete nélkül igényét nem érvényesítheti. Ezt az álláspontot támasztja alá a Kúria EBH.2009.1981. számú eseti döntése is. A másodfokú bíróság megítélése szerint figyelemmel arra, hogy a cég önálló képviselőjét ellátó **P.B.** és **Lné. P.L.** 2011. év végén, illetve 2012. év elején tudomást szereztek arról, hogy jelentős üzleti partnereik megszüntették velük a szerződéseket, a ... Kft-vel hoztak létre jogviszonyt, valamint a munkavállalók egyrésze eltávozott a ... Kft-be, olyan körülmények, amelyek alapján már az igényüket érvényesíthették volna. Ebben a körben nem fogadható el az elévülés nyugvása kapcsán tett azon felperesi előadás, mely szerint kizárólag az üzleti terv ismerete alapján kerültek abba a helyzetbe, hogy az igényüket érvényesíthessék. A Kúria az EBH.2009.1981. számú eseti döntésében azt rögzítette, hogy az elévülés nyugvása bekövetkezik és mindaddig fennáll, amíg a károsult nem szerez teljeskörűen tudomást azokról a tényekről, amelyek ismerete nélkül, igényét nem érvényesítheti. A jelen esetben azonban megállapítható, hogy a cég képviselőjére jogosult személyek tudomással bírtak azokról a tényekről - a szerződések felbontása, ... Kft-vel történő szerződéskötés munkavállalók eltávolodása - amelyek ismeretében már az igényüket érvényesíthették volna.
- [59] A másodfokú bíróság rámutat a Kúria BH.2006.299-es számú eseti döntésére, miszerint az elévülés nyugvásának vizsgálatánál - a tudomásszerzés időpontja tekintetében - irányadó a fél gondos, körütekintő magatartása. A másodfokú bíróság álláspontja szerint megállapítható, hogy **P.B.** és **Lné P.L.** bár a felperesi társaságot érintő fontos információkat tudott meg 2011. novemberében, illetve 2012. év elején, mégsem érvényesítették az igényüket haladéktalanul.
- [60] Ebben a körben kell értékelni azt is, hogy **P.B.** előadta, hogy 2011-ben **S.M.** a ... jogtanácsosa arról tájékoztatta, hogy a ... Kft. felhívta a figyelmét, hogy 2012. január 18. és március 12-i levelében a

...-val kapcsolatos üzembe helyezés és jótállási szolgáltatás nyújtására a ... Kft. jogosult. Ezen előadás is azt támasztja alá, hogy a felperesi társaságnak 2012. januárjában már tudomása volt arról, hogy a ...-val kapcsolatos szolgáltatásokat a ... Kft. látja el a továbbiakban.

- [61] A fentiekben túl a felperesi társaság az üzleti terv vonatkozásában kizárólag általánosságban nyilatkozott, azaz nem jelölte meg, hogy az üzleti tervnek pontosan mely adatai azok, amely alapján teljeskörűen tudomást szerzett az alperesi kötelezettségszegésről. A felperes még a fellebbezésében sem jelölte meg, hogy melyek azok információk az üzleti tervben, amelyek alapján az igényét érvényesíthette volna.
- [62] Nem fogadta el a másodfokú bíróság a felperes azon előadását sem az elévülés kapcsán, miszerint a társaság törvényes képviselője több ügyvéddel is felvette a kapcsolatot annak érdekében, hogy jogi véleményt kérjen, ugyanis ezen ténynek az elévülés szempontjából nincs jelentősége.
- [63] A felperes sem a per folyamán, sem a fellebbezésében nem tett eleget a Pp. 121.§ (1) bekezdés c) pontjának, miszerint a keresetlevélben meg kell jelölni az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával. A felperes csupán általánosságban hivatkozott arra, hogy az alperes jogellenes károkozó magatartásával az üzleti titkait megsértette. a felperes mind a per folyamán, mind a fellebbezésében csupán feltételezéseket terjesztett elő, de konkrétan nem jelölte meg sem a károkozó magatartást, sem a kár időpontját, esedékességét, illetve az üzleti titkok tartalmát. A felperes a fellebbezésében kizárólag azt adta elő, hogy az alperes károkozó magatartása abban állt, hogy a munkavállalói kötelezéseit megszegve, a társaság által, a társaság rendkívül érzékeny üzleti titkait jogellenesen felhasználva elősegítette, hogy a szerződéses partnerek a társasággal fennálló szerződéseket mondják fel és az alperes gazdasági társaságával szerződjenek.
- [64] A felperes hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett megállapítást a nem vagyoni kár, illetve a kár összegszerűsége vonatkozásában. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú ítélet indokolása rögzítette a felperesi károk vonatkozásában a bíróság álláspontját, miszerint a felperesi követelések egyrészt elévültek, másrészt pedig a felmerült költség és a nem vagyoni kár vonatkozásában oly módon alaptalanok, hogy arra a felperes részletes tényelőadást nem tett, a rá háruló bizonyítási kötelezettségének pedig a bíróság felhívásának ellenére sem tett eleget.
- [65] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes valamennyi kereseti követelése elévült, ezért azokat érdemben nem volt szükséges vizsgálni, ennek következtében az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kárt és az egyes kártérítési követeléseket összegszerűsége tekintetében nem döntött, nem releváns. A Kúria a BH.2013.189. számú eseti döntésében kimondta, hogy az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető, ezért a követelés elévülése esetén, annak érdemi vizsgálata szükségtelenné válik.
- [66] A másodfokú bíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes valamennyi kereseti követelése elévült 2015. áprilisában, mivel a felperes nyilatkozata szerint 2012. áprilisától esett el a bevételtől és annak részét képező haszontól. A fentiek alapján nem volt szükséges annak vizsgálata sem, hogy az alperesi munkavállaló vezető állású volt-e, valamint a költségek, és a nem vagyoni kár bekövetkezett-e. Úgyszintén nem volt szükség szakértő kirendelésére sem.
- [67] Nem értett egyet a másodfokú bíróság a fellebbezés azon hivatkozásával, miszerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206.§ (2) bekezdésében foglaltakat figyelemmel arra, hogy az alperessel

szemben nem szabott ki pénzbírságot, mivel nem jelent meg a tárgyaláson. A hosszadalmasan lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként mindkét fél előterjeszthette tényállításait, illetve bizonyítási indítványait. Az alperest két tárgyaláson hallgatta meg az elsőfokú bíróság. A felperes pedig a fellebbezésében nem terjesztett elő olyan kérdést, amely miatt szükséges lett volna az alperes további meghallgatása. A felperes kifogást terjeszthetett volna elő az eljárás szabálytalansága miatt, de ez nem történt meg. Ennek következtében megalapozatlan a hatályon kívül helyezésre vonatkozó indítványa.

- [68] Az elsőfokú bíróság valóban elmulasztotta megjelölni az ítéletben, hogy miért utasított el egyes bizonyítási indítványokat, azonban e miatt nem volt szükséges az ítélet hatályon kívül helyezése, mivel ez nem olyan súlyos eljárási szabálysértést, amelyre tekintettel szükség lenne új eljárás lefolytatása.
- [69] Nem helytálló a fellebbezés azon hivatkozása sem, miszerint az elsőfokú bíróság nem idézte teljeskörűen a tanúk előadását. A Pp. 221.§ (1) bekezdése kimondja, hogy az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A fentiek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróságnak nincs kötelezettsége annak vonatkozásában, hogy a tanú vallomását szó szerint jelenítse meg az ítéletben, azt kizárólag értékelni kell a meggyőződése alapján, mely jelen esetben meg is történt.
- [70] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött valamennyi kereseti kérelmről. A felperes nem jelölte meg a fellebbezésében azon kereseti kérelmeket, hogy mely esetben nem született határozat. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság elutasító döntést hozott, nyilvánvaló, hogy a felperes valamennyi kereseti követeléséről határozott.
- [71] A fentiek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes valamennyi kereseti kérelme elévült, azok bírósági úton nem érvényesíthetők.

Záró rész

- [72] A másodfokú bíróság részben megalapozottnak találta a felperes fellebbezést a perköltség vonatkozásában. A bírósági eljárásban érvényesíthető ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (6) bekezdése szerint a munkadíj megállapítása során a bíróság a munkadíj összegét mérsékelheti. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vette figyelembe, hogy az alperes érdekében két jogi képviselő járt el, mivel ezen rendelkezésnek nincs jogszabályi alapja. Az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a felperes 20.658.377 forint perköltség megfizetésére lenne köteles. A másodfokú bíróság azonban ezen összeget eltűzottnak találta, figyelembevétel a per időtartamát, és az elvégzett ügyvédi munkát. A másodfokú perköltség összegét az IM. rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg a bíróság, annak összegét szintén mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.
- [73] A másodfokú bíróság a fellebbezési illeték összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[74] A fellebbezést a Pp. 256/A.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el a bíróság.

[75] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 233.§-a zárja ki.

Budapest, 2021. január 19.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró